

Notitie

Aan

Inspectie Leefomgeving en Transport

Kopie aan

DO en MO zes Seveso OD's

Datum

26 juni 2024

Auteur

Sylvia Rondhuis

Onderwerp

HUF-toets Cyberbeveiligingswet

Aanleiding

Het in het kader van de consultatieronden gepubliceerde wetsvoorstel tot wijziging van de Cyberbeveiligingswet (Cbw) door middel van de implementatie van de nieuwe Europese richtlijn Network and Information Security (NIS2), geeft de zes Seveso omgevingsdiensten (OD's) aanleiding om enkele opmerkingen te maken. De wet bevat onder meer de verplichting om maatregelen te nemen ter bescherming van de netwerk- en informatiesystemen voor dienstverlening (zorgplicht) en om ICT-incidenten te melden (meldplicht). De maatregelen onder NIS2 worden uitgebreid naar ondernemingen die van cruciaal belang zijn voor de Nederlandse economie en samenleving en hun toeleveranciers, waaronder ook Seveso bedrijven (chemische industrie en energiebedrijven). Het is duidelijk dat ICT-kwetsbaarheden bij Seveso bedrijven kunnen leiden tot (proces)-veiligheid incidenten met een brand, explosie of giftige wolk als mogelijke consequentie.

Dit geeft ons namens het bevoegde gezag van Seveso bedrijven aanleiding om enkele opmerkingen op het voorstel te maken. Hierbij wordt opgemerkt dat geen volledige handhaafbaarheids-, uitvoerbaarheids- en fraudebestendigheidstoets (HUF toets) is uitgevoerd, aangezien de Seveso OD's niet zijn aangewezen als toezichthouder in het kader van de Cbw. Wij hebben het voorstel van de wet alleen getoetst op de uitvoerbaarheid ervan.

Wetsvoorstel

In het wetsvoorstel wordt de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) aanwezen als toezichthouder voor de IenW-sectoren en daarmee op cyberbeveiliging van de chemische industrie (artikel 16 NIS2). Vervolgens wordt in hoofdstuk 14 van NIS2 ingegaan op de samenwerking en informatie-uitwisseling. Daarbij is het uitgangspunt dat de bevoegde autoriteiten, de CSIRT's en het centrale contactpunt met elkaar samenwerken voor de doeltreffende en doelmatige uitvoering van hun taken uit hoofde van deze wet en dat daartoe onderling de benodigde informatie en gegevens, waaronder persoonsgegevens, worden uitgewisseld (artikel 52 NIS2). In het tweede lid van dit artikel lijkt de mogelijkheid te worden gecreëerd om in het kader van de doeltreffende en doelmatige uitvoering van taken van deze wet ook alle daarvoor benodigde gegevens uit te wisselen, waaronder persoonsgegevens, met *aangewezen rechtshandhavingsautoriteiten*, mits die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (AMvB) zijn aangewezen. Voor zover wij konden nagaan is er nog geen rechtshandhavingsautoriteit aangewezen bij AMvB.

Uitvoerbaarheidstoets – risico's en aanbevelingen

Seveso bedrijven zijn bedrijven waar met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen wordt gewerkt. Deze bedrijven dienen over een veiligheidsbeheersysteem (VBS) te beschikken. Het VBS dient afgestemd te zijn op de gevaren, de werkzaamheden en de complexiteit van de organisatie in de inrichting en geeft invulling aan het preventiebeleid voor zware ongevallen. De beveiliging voor zowel de operationele technologie (OT) als de informatie technologie (IT) dienen in het VBS opgenomen te zijn, waarbij moet worden opgemerkt dat tekortkomingen in IT kunnen leiden tot risico's en incidenten in OT en andersom. Beide kunnen dus niet los van elkaar worden gezien, maar zullen wel separaat van elkaar worden geïnspecteerd, namelijk IT door de ILT in het kader van de Cbw en OT door de zes Seveso OD's in het kader van de Omgevingswet. Hierbij is het VBS in beide gevallen het uitgangspunt.

Wij zijn dan ook van mening dat er knelpunten in de uitvoerbaarheid van de wetgeving op kunnen treden, indien er geen wettelijke basis wordt gecreëerd waarop beide inspectiediensten op basis van gelijkwaardigheid samenwerken en informatie kunnen uitwisselen. Het is van belang voor de verschillende inspectiepartners die het VBS gaan beoordelen om gecoördineerd samen te werken, op hetzelfde informatieniveau uit te komen en tegenstrijdigheden te voorkomen. Hierbij is het wenselijk dat de toezichthouders onderling de bevindingen van inspecties delen, met inachtneming van de benodigde vertrouwelijkheid. Over het verstrekken van vertrouwelijke informatie dienen nadere afspraken gemaakt te worden. Wellicht ten overvloede merken wij op dat het niet de bedoeling is dat wij aanvullende taken of verantwoordelijkheden onder de Cbw krijgen.

Wij zouden dan ook graag zien dat de mogelijkheid die het tweede lid van artikel 52 NIS2 biedt, wordt benut door bij een AMvB vast te leggen dat de zes Seveso OD's worden aangewezen als de daarin bedoelde andere instanties, zoals "aangewezen rechtshandhavingsautoriteiten". Dit kan dan de weg vrijmaken voor een nadere uitwerking en informatie-uitwisseling tussen ILT en de zes Seveso OD's. Indien dit artikel niet deze mogelijkheid zou bieden, zouden wij graag zien dat in ieder geval in de Memorie van Toelichting nader aandacht wordt besteed aan het belang van een gelijkwaardige samenwerking en informatie-uitwisseling, zodat deze alsnog kunnen worden geformaliseerd.

Graag vernemen wij uw reactie op deze 'beperkte' HUF toets.

namens Rosita Thé
directeur DCMR Milieudienst Rijnmond
coördinator Seveso-omgevingsdiensten
voorzitter samenwerkingsverband Seveso+